

Asia: VN/34144/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Edustaako vastaaja

Hyvinvointialuetta

2. Toteuttaako ehdotettu säädöskokonaisuus tavoitetta varhaisen tuen saatavuuden parantamisesta?

Ei, vaan tarvittaisiin ehdotetun sijaan tai lisäksi seuraavia toimia

Ehdotetut toimet kohtaan 2:

Joitain terveystarkastuksia voitaisiin jättää tekemättä ja kohdentaa siitä säästynyt resurssi huolilasten ja -perheiden tapaamiseen ja asioiden hoitamiseen.

3.1 Raskaudenaikaisissa neuvolapalveluissa

Kyllä

Ehdotetut toimet kohtaan 3.1:

-

Muita huomioita kohtaan 3.1:

-

3.2 Alle kouluikäisen neuvolapalveluissa

Ei, vaan tarvittaisiin ehdotetun sijaan tai lisäksi seuraavia toimia

Ehdotetut toimet kohtaan 3.2:

Pitäisi määritellä voidaanko myös 1-vuotiaiden suun terveystarkastukset tehdä ryhmävastaanottona, kuten 0,5-vuotiaiden terveydenhoitajien tekemät suun terveystarkastukset. Tämä hieman epäselvää.

Muita huomioita kohtaan 3.2:

-

3.3 Kouluterveydenhuollon palveluissa

Ei, vaan tarvittaisiin ehdotetun sijaan tai lisäksi seuraavia toimia

Ehdotetut toimet kohtaan 3.3:

11-vuotiaan suun tarkastus pitäisi muuttaa 12-vuotiaan tarkastukseksi. Perusteena se, että kansainvälisesti vertaillaan 12-vuotiaiden suun ja hampaiden terveyttä. Mikäli Suomessa 12-vuotiaat kutsutaan yksilöllisen tarpeen mukaan, on kyseessä ns. riskipotilas jostain syystä ja tämä vääristää lasten suun terveyden tilastoja vertailussa.

Muita huomioita kohtaan 3.3:

-

3.4 Opiskeluterveydenhuollon palveluissa

Kyllä

Ehdotetut toimet kohtaan 3.4:

-

Muita huomioita kohtaan 3.4:

-

4. Onko sääntely opiskeluterveydenhuollon ja siihen kuuluvasta sähköisestä terveystarkastuksesta terveydenhuoltolain 17 §:n 2 momentin ja 70 a §:n säännöksissä soveltamisen kannalta toimiva?

Kyllä

Ehdotetut muutokset kohtaan 4:

On toimiva ja antaa joustoa, kunhan saadaan selkeät kriteerit mitä sähköinen terveystarkastus tulee sisältää. Hyvinvointialueille tulee myös olla mahdollisuus valita palveluntuottaja (DigiFinland tai jokin muu) taikka laatia itse ohjeiden mukainen sähköinen kysely ja näin olla ostamatta sitä ulkopuoliselta toimijalta.

5. Onko esitetty sääntely valtioneuvoston asetukseen neuvolatoiminnasta sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sisällöstä riittävä terveystarkastusten toteuttamiseksi?

Ei

6. Yhtenä toimenpiteenä asetusluonnoksessa ehdotetaan kansallisten ohjeistuksien ja suositusten päivittäminen NEUKO-tietokantaan. Onko esitetty toimenpide riittävä?

Kyllä

7. Millaista muuta kansallista ohjausta ja toimenpiteitä esitetyn lainsäädännön onnistunut toimeenpano mielestänne edellyttää?

Lakisääteisiä terveystarkastuksia vähemmän ja mahdollisuus kohdentaa resurssia enemmän vanhemmuuden tukeen, sairaanhoidollisiin kuten päihde- ja mielenterveyden tukeen, neuropsykiatriisiin kontroleihin, somaattisiin sairauksiin (ei kiireellisiin) yms., jotka hoituisivat sujuvimmin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa (huomioitava resurssisuosituksissa ja laissa)

Muita huomioita hallituksen esityksen luonnoksesta:

Säädösmuutoksen yhteydessä, jos hyvinvointialuerahoituksesta vähennetään ko. rahoitusosuus muutoksen toiminnalliset hyödyt katoavat. Muutoksella ei ole täten niin suurta merkitystä eikä se anna hyvinvointialueille mahdollisuutta kohdentaa resurssia enemmän palvelua tarvitseville asiakkaille.

Muita huomioita asetusluonnoksista:

Kommentti kysymykseen 5.

Neuvolan osalta asetus neuvolatoiminnasta on riittävä terveystarkastusten toteuttamiseksi.

Terveystarkastuslaissa oleva neuvolaa koskeva yksityiskohtaisen toteuttamistapojen ja -ajankohtien poistaminen terveydenhuoltolaista mahdollistaisi joustavamman tavan säätää palveluihin liittyvistä määräajoista ja toteuttamistavoista, kun säännökset niistä olisivat asetustasoisia

Olemme erittäin tyytyväisiä, että äitiysneuvolan osalta asetus muuttuu edellytykseksi vain yhden lääkärin tarkastuksen, mikä on oikein järkevää.

Asevelvollisuusasia muuttuu eniten. Tämä tuottaa vähän töitä ja käytäntöjen päivittämistä, mutta on nykytilanteeseen verrattuna huomattavasti tasa-arvoisempi ja siten oikea ratkaisu.

Kouluterveydenhuollossa lääkärin näkökulmasta on liikaa terveiden lasten tutkimista, tässä pitäisi korostua enemmän tarveharkinta lääkärille, ja painottua terveydenhoitajien työ. Olisi toivottu, että tarkastuksia olisi vähennetty molemmilta ammattiryhmiltä.

Mäkiranta Tero
Satakunnan hyvinvointialue

Astala Miia
Satakunnan hyvinvointialue

